

... wartość dodana w życiu bibliotek
akademickich ostatniego ćwierćwiecza.
Co dalej?

Ewa Kobierska-Maciuszko

Biblioteka AGH, 12.09.2019

Historia

- **1991** – w BUW powstała kartkowa Kartoteka Haseł Wzorcowych (KHW)
- **1993** - KHW on-line, zmiana nazwy na Centralną Kartotekę Haseł Wzorcowych (CKHW), równolegle w Bibliotece UGd powstała Centralna Kartoteka Tytułów Czasopism (CKTCz)
- **1996** – powstało Centrum Kartotek i Formatów haseł Wzorcowych w BUW, od 2001 - Centrum NUKAT
- **1998** - powstał Zespół Koordynacyjny - przedstawiciele Biblioteki Narodowej oraz bibliotek Horizon i VTLS - dla przygotowania koncepcji katalogu centralnego z wykorzystaniem CKHW.
- **2002** – ruszył katalog centralny, na początku: **32 biblioteki w NUKAT**
- **2005** – umowa z OCLC o przekazywaniu opisów z bazy NUKAT do katalogu WorldCat, **58 bibliotek w NUKAT**
- **2009-2013** – realizacja projektu POPC „Autostrada informacji cyfrowej” - scaliliśmy bazy NUKAT o katalogi lokalne 30 bibliotek (292 tys. rekordów bib.); **118 bibliotek w NUKAT**
- **2017** – przygotowanie do wprowadzenia standardu RDA; nowe wyd. Formatu MARC21 dla książki i dla starego druku, rekordy khw uzupełnione linkami do VIAF i ISNI; **157 bibliotek w NUKAT**
- **2016** – rekordy analityczne w NUKAT
- **2018-2019** – wdrożenie standardu RDA w rekordach bib i khw, aktualizacje formatu MARC21

170 bibliotek w NUKAT

170 bibliotek

Biblioteki NUKAT

	2002	2007	2012	2019
Ogółem	32	61	118	170
Biblioteki szkół wyższych (w tym akademickie)	26	46	73	84
Biblioteki instytutów PAN	2	8	22	27
Biblioteki teologiczne i kościelne (Kościół Rzymsko-Katolicki), w tym FIDES	-	1	2	25
Inne biblioteki naukowe:	4	6	21	34

Biblioteki współpracujące – TOP wszechczasów (powyżej 90 000 wprowadzonych rekordów bib.)

	Nazwa biblioteki	Lb. rekordów
1.	Biblioteka Jagiellońska i Biblioteka Medyczna Collegium Medicum UJ	672 231
2.	Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie	601 238
3.	Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu	232 958
4.	Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego	216 278
5.	Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego	185 599
6.	Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu	184 611
7.	Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego	139 586
8.	Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu	135 079
9.	Biblioteka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie	116 389
10.	Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy - Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego	106 801
11.	Biblioteka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego	103 046
12.	Biblioteka Ossolineum	89 306

Wzrost bazy rekordów bib.

	2002	2007	2012	2018
Wydawnictwa zwarne	51 812	943 238	2 396 450	3 912 307
Wydawnictwa ciągłe	22 818	44 762	75 109	110 864
Rekord analityczny	-	-	-	82 749
łącznie	74 630	988 000	2 471 559	4 105 920

Wzrost bazy rekordów khw

	2002	2007	2012	2018
Rekordy haseł opisu bibliograficznego	491 438	1 007 282	1 738 866	2 689 292
Rekordy haseł przedmiotowych rozwiniętych języka KABA	233 978	522 660	835 188	1 206 647
Rekordy słownictwa języka KABA	67 198	132 157	197 941	292 139
Łącznie	792 614	1 662 099	2 771 995	4 188 078

Rekordy skopiowane z NUKAT do katalogów lokalnych

	<i>2002</i>	<i>2007</i>	<i>2012</i>	<i>2018</i>
<i>Wydawnictwa zwarte</i>	83 051	2 614 526	8 390 543	15 812 477
<i>Wydawnictwa ciągłe</i>	50 933	137 542	275 764	445 373
<i>Rekordy analityczne</i>	-	-	-	402 412
<i>Łącznie rekordy bibliograficzne skopiowane z NUKAT</i>	133 984	2 752 068	8 666 307	16 660 262

Struktura Centrum NUKAT

- **Ośrodek Kontroli Rekordów Bibliograficznych - 10 osób**
  - Kontrola rekordów bibliograficznych wprowadzanych oraz modyfikowanych w bazie NUKAT.
- **Ośrodek Kontroli Rekordów Kartoteki Haseł Wzorcowych – 12 osób**
  - Kontrola rekordów khw formalnych i przedmiotowych wprowadzanych do bazy NUKAT.
- **Ośrodek Obsługi Informatycznej - 5 osób**
  - Obsługa informatyczna bazy NUKAT, nadzór nad infrastrukturą oraz oprogramowaniem.
- **Ośrodek Koordynacji – 7 osób, w tym bibliotekarz systemowy**
  - Kontrola przepływu rekordów w katalogu centralnym i spójności bazy NUKAT. Kontakt z bibliotekarzami systemowymi z bibliotek współpracujących z katalogiem centralnym. Organizacja szkoleń i warsztatów
- **Łącznie:** 34 osoby (w tym 19 finansowanych z dotacji MNiSW)

Finanse, infrastruktura

- **Centrum NUKAT** - jedn. org. BUW
- **Koszt roczny** - ok. 3,3 mln zł, finansuje MNiSW:
  - budżet BUW (39,3%)
  - dotacja celowa MNiSW (60,7%)
- **9 serwerów:**
  - SUN Fire V 490 (1), SUN Enterprise M4000 (2), SUN Fire X4200(3), Dell Precision 330 (1), Actina Solar 110 S3 (1), Dell PowerEdge R720 (1)
- **System zarządzania bazą danych:**
  - ORACLE Enterprise Edition (licencja na 4 procesory dwukorowe)

PRZECIĘTNE KOSZTY PROWADZENIA I ROZWOJU NUKAT W LATACH 2002 – 2018

	Ogółem (budżet BUW + dotacja MNiSW)	Dotacja celowa (dotacja MNiSW)	
	PLN	PLN	%
2002	2 025 019	700 000	35 %
2007	1 986 391	1 000 000	50 %
2012	3 746 789	2 102 106	56 %
2018	2 948 967	1 857 078	63 %

Metodyczne podstawy katalogu NUKAT (od zawsze;)

- Cel: **bibliograficzna doskonałość danych i informatyczna poprawność zapisu**

- Wyrównanie kompetencji zawodowych w grupie katalogerów bibliotek NUKAT (1 700 osób)
  - szkolenia, webinaria, warsztaty
- Warsztat katalogera: <https://centrum.nukat.edu.pl/pl/warsztat>
  - Formaty, instrukcje, procedury
  - Transliteracje alfabetów: cyrylicznego, greckiego, gruzińskiego, hebrajskiego, koreańskiego
  - JHP KABA – wciąż rozwijany i używany
- NUKAT a reszta świata
  - **OCLC** – aktualizacja danych z NUKAT 8x w roku
  - **VIAF** – aktualizacja danych z NUKAT 11x w roku (
  - **EURIG** - przedstawiciel Centrum NUKAT jest członkiem Grupy, środowiska pracującego nad ujednoczeniem obowiązujących różnych standardów katalogowania w ramach jednego standardu IFLA -LRM

Metodyczne podstawy katalogu NUKAT (prace bieżące)

- Wprowadzenie standardu RDA (**Resource Description and Access**) w rekordach bib i khw
- Rekordy analityczne w katalogu NUKAT (od 2016)
- Powołanie Grupy roboczej ds. standardów bibliograficznych:
<http://centrum.nukat.edu.pl/rda/> (45 katalogerów z 28 bibliotek NUKAT)
- Numery VIAF i identyfikatory ISNI są widoczne w rekordach kartoteki formalnej NUKAT od połowy października 2017
- Nowe wydanie „Formatu MARC21 dla książki” (2017) i aktualizacja „Formatu MARC21 dla starego druku”, (2017),
- „Format MARC21 dla rękopisu” – wersja beta >>> pełne wdrożenie po konferencji:

HINC OMNIA Zbiory specjalne polskich bibliotek naukowych w NUKAT

(BUW, 25-26.11.2019)

NUKAT a ewentualny nowy system

- Przygotowano dokument: **Wymagania minimalne dotyczące zintegrowanego systemu bibliotecznego obsługującego katalog centralny** , w nim m.in.:
  - **Rekordy KHW:** prawidłowa obsługa: wyszukiwanie, wyprowadzanie i modyfikacje rekordów (grup)
  - **Rekordy bibliograficzne:** powiązanie z rekordami KHW; prawidłowa obsługa: wyszukiwanie, wyprowadzanie i automatyczne dodawanie symbolu biblioteki
  - **Obszar roboczy :** oznaczanie rekordów, zarządzanie ich znacznikami, ręczne i automatyczne przenoszenie rekordów (grup) do bazy
- Przetestowano systemy oferowane przez największych europejskich i globalnych dostawców komercyjnych głównie pod kątem współkatalogowania oraz tworzenia i prowadzenia centralnej kartoteki haseł wzorcowych.
- Nie została potwierdzona w 100% przydatność któregośkolwiek systemu do prowadzenia centralnej khw według metodyki przyjętej w katalogu NUKAT

NUKAT a BN – trudna współpraca

- **BN w gronie inicjatorów katalogu centralnego NUKAT**
  - 1998 – Zespół Koordynacyjny: przedstawiciele BN, bibliotek VTLS, bibliotek Horizon
  - 13.06.2000 – porozumienie BN i uczelni akademickich inicjujące formalnie działalność NUKAT
- **Faktyczna współpraca BN – NUKAT, 2005-2007**
- **Deskryptory BN**
  - kopia DBN jest sukcesywnie udostępniana w NUKAT (tak jak przedtem JHP BN)
  - Około 40% rekordów BN nadal stanowią rekordy JHPBN. Około 60% to DBN.
- **Kartoteki haseł formalnych BN i NUKAT**

NUKAT a projekt BN „E-usługa OMNIS” www.nukat.edu.pl

- Oba projekty prowadzone równolegle – możliwa dalsza współpraca i rozwój na obecnych zasadach
- Wrzesień 2019 - Biblioteka Jagiellońska i Biblioteka Wojewódzka w Lublinie wychodzą z NUKAT
- Następne biblioteki NUKAT włączone w projekt BN >>> koniec odrębnego centralnego katalogu bibliotek naukowych i akademickich

Decyzja zawsze pozostaje w gestii bibliotek 16

Dziękujemy za 17 lat współpracy!
Zapraszamy do BUW, 25-26 listopada
<https://konferencje.buw.uw.edu.pl/hincomnia2019/>

e.maciuszko@uw.edu.pl

nukat@uw.edu.pl

<https://centrum.nukat.edu.pl/pl/>